BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

MĨ THUẬT 4

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

ĐINH GIA LÊ (Tổng Chủ biên)
TRẦN THỊ BIỂN - ĐOÀN THỊ MỸ HƯƠNG (đồng Chủ biên)
PHẠM DUY ANH - TRẦN THỊ THU TRANG

MĨ THUẬT 4

(Tái bản lần thứ ba)

sach-giao-khoa.com

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi chủ đề trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 4* được tổ chức thành bốn hoạt động cụ thể như sau:

QUAN SÁT: Hoạt động giúp học sinh có nhận thức ban đầu về nội dung chủ đề.

THỂ HIỆN: Hoạt động hình thành kiến thức, kĩ năng liên quan đến chủ đề.

THẢO LUẬN: Hoạt động giúp học sinh củng cố lại nội dung, yêu cầu cần đạt của chủ đề.

VẬN DỤNG: Học sinh sử dụng những kiến thức, kĩ năng trong chủ đề để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến môn học.

Những hướng dẫn kĩ thuật, cách làm sản phẩm mĩ thuật trong sách có tính gợi ý, nhằm giúp các em thuận tiện hơn trong việc thực hành.

sach-giao-khoa.com

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Sách giáo khoa *Mĩ thuật 4* (bộ sách Kết nối tri thức với cuộc sống) được biên soạn gồm 8 chủ đề, theo các định hướng về: thiên nhiên; con người; gia đình; nhà trường; xã hội; quê hương; đất nước. Hệ thống chủ đề trong sách giúp các em biết cách khai thác chất liệu từ cuộc sống trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật phù hợp với nội dung và yêu cầu cần đạt tương ứng. Cùng với đó, nhiều dạng thực hành tạo sản phẩm ở phần mĩ thuật ứng dụng trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 4* như: đồ chơi; đồ dùng học tập; đồ dùng cá nhân; đồ lưu niệm; đồ gia dụng cũng được lồng ghép, giới thiệu trong một số chủ đề, giúp học sinh có tư duy tạo hình và ý thức kết nối kiến thức với thực tế cuộc sống. Điều này góp phần tăng thêm niềm yêu thích, hứng thú của học sinh đối với môn Mĩ thuật; đồng thời góp phần cùng các môn học và hoạt động giáo dục khác hình thành, phát triển ý thức giữ gìn, phát huy giá trị văn hoá nghệ thuật dân tộc phù hợp với sự phát triển của thời đại.

Chúc các em học tập thật vui và có nhiều sản phẩm mĩ thuật đẹp, có ý nghĩa cho cuộc sống!

CÁC TÁC GIẢ

MỤC LỤC

Chủ đề	NỘI DUNG	Trang
1	Vẻ đẹp trong điêu khắc đình làng Việt Nam	5
2	Một số dạng không gian trong tranh dân gian Việt Nam	11
3	Cảnh đẹp quê hương	19
4	Vẻ đẹp trong cuộc sống	25
5	Những kỉ niệm đẹp	33
6	Mái trường yêu dấu	41
7	Môi trường xanh – sạch – đẹp	49
8	Quê hương thanh bình	55
	Một số thuật ngữ dùng trong sách	63
	Bảng phiên âm tên riêng nước ngoài	63

sách-giáo-khoa.com

Chủ đề 1

VẺ ĐẸP TRONG ĐIÊU KHẮC ĐÌNH LÀNG VIỆT NAM

- *Nhận biết được một số hình thức biểu hiện của điêu khắc đình làng;*
- *Biết cách mô phỏng, khai thác vẻ đẹp của tượng, phù điêu ở đình làng trong thực hành, sáng tạo bằng vật liệu sẵn có;*
- *Yêu thích và khai thác hình ảnh trong điêu khắc đình làng để sáng tạo sản phẩm mĩ thuật.*

Tìm hiểu vẻ đẹp trong điêu khắc đình làng theo một số câu hỏi gợi ý:

– Có những hình ảnh nào trong hai bức chạm khắc dưới đây?

– Điêu khắc đình làng thường được thể hiện bằng chất liệu gì?

– Điêu khắc đình làng thường mô tả những nội dung gì của cuộc sống?

1. *Tiên tắm đầm sen*, chạm khắc gỗ ở đình Đông Viên, xã Quảng Oai, thành phố Hà Nội(1)

2. *Điều voi đuổi hổ*, chạm khắc gỗ ở đình Chảy, xã Thanh Bình, Ninh Bình(2)

(1) (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

EM CÓ BIẾT

Đình làng là nơi thờ những người có công đánh giặc ngoại xâm, mở mang bờ cõi, truyền nghề cho dân hay cũng có khi là những vị thần trong truyền thuyết của người Việt, được triều đình sắc phong và gọi là Thành Hoàng làng.

Đình làng được trang trí với nhiều mảng phù điêu bằng hình thức chạm khắc, trong đó có những đề tài gắn liền với hình ảnh quen thuộc của đời sống làng quê nông thôn như thế giới sống động của hoa lá cây cỏ, của những con vật quen thuộc (voi, hổ, lợn, chó,...); hay những sinh hoạt đời thường của cuộc sống nông thôn như: tắm ao, kéo co, chèo thuyền, chọi gà, đấu vật, đánh cờ, múa hát;... Những hình ảnh linh vật như rồng, phượng xuất hiện trong điêu khắc đình làng cũng mang dáng vẻ khác lạ, như rồng mẹ và rồng con quấn quýt, tiên nữ cưỡi rồng,... khơi gợi trí tưởng tượng phong phú của con người. Điều này phản ánh ước mơ về sự yên bình hạnh phúc, đồng thời những hoạt cảnh vui vẻ, sinh động đó còn thể hiện tinh thần lạc quan vào cuộc sống của nhân dân.

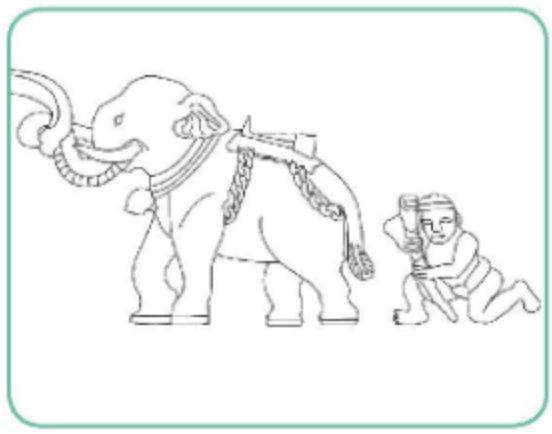
3. Tượng chó đá trong khu vực quần thể đình, chùa Địch Vĩ, xã Liên Minh, thành phố Hà Nội[1]

(1) Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

Gợi ý các bước khai thác vẻ đẹp của điêu khắc đình làng trong sáng tạo sản phẩm mĩ thuật theo hình thức đắp nổi

Hình ảnh chạm khắc gỗ ở đình Hoàng Xá, xã Vân Đình, thành phố Hà Nội

Hình vẽ nét

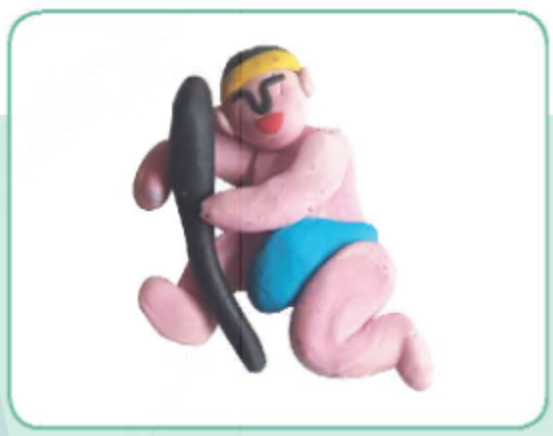
1. Nặn từng bộ phận của con voi

2. Gắn từng bộ phận đã nặn thành hình con voi

3. Nặn từng bộ phận của người cầm cày

4. Gắn từng bộ phận đã nặn thành hình người cầm cày

5. Ghép các hình đã nặn thành sản phẩm hoàn chỉnh

Tìm hiểu cách khai thác vẻ đẹp của điêu khắc đình làng trong sáng tạo sản phẩm mĩ thuật

– Hãy mô tả các bước thực hiện sản phẩm mĩ thuật bằng hình thức nặn.

– Tạo hình nhân vật trong sản phẩm mĩ thuật có dựa theo nguyên mẫu hay đã được thay đổi? Hãy chỉ ra những điểm thay đổi đó.

– Có rất nhiều hình thức khai thác vẻ đẹp từ di sản văn hoá trong thực hành, sáng tạo. Em sẽ chọn hình thức nào để thể hiện sản phẩm mĩ thuật của mình?

Hình ảnh chạm khắc gỗ ở đình Hạ Hiệp, xã Hát Môn, thành phố Hà Nội.

Hình vẽ nét

1. Nặn hình dáng chung

2. Nặn các chi tiết trang trí

3. Ghép các hình đã nặn thành sản phẩm hoàn chỉnh

EM CÓ BIẾT

Đường nét và hình khối trong tạo hình nhân vật ở một số tác phẩm điêu khắc đình làng thường được cường điệu để nhấn mạnh ý tưởng sáng tạo, gây sự chú ý và ấn tượng hơn với người xem.

- Khai thác vẻ đẹp của điêu khắc đình làng trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật theo cách phù hợp
- Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Phạm Công Duy, sản phẩm mĩ thuật trang trí chiếc cốc

2. Nguyễn Mỹ Duyên, sản phẩm mĩ thuật trang trí chiếc quạt giấy

3. Lê Thu Trang, sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn

Đặt tên cho sản phẩm của mình và trao đổi với các bạn theo một số gợi ý:

- Sản phẩm của bạn được thực hiện theo hình thức nào? Vẻ đẹp của điêu khắc đình làng được thể hiện như thế nào trong sản phẩm mĩ thuật của bạn? (Hình khối, màu sắc, chất cảm,...)
- Em thích sản phẩm nào nhất? Vì sao?

Khai thác vẻ đẹp tạo hình trong điêu khắc đình làng để thiết kế quà lưu niệm

Phần tham khảo

Gợi ý khai thác vẻ đẹp của điêu khắc đình làng để thiết kế một chiếc cúp lưu niệm cho hoạt động thể thao ở trường học.

Hình ảnh chạm khắc gỗ ở đình Thổ Tang, xã Thổ Tang, Phú thọ

Hình vẽ nét

1. Nặn hình chiếc cúp

2. Tạo hình trang trí trên chiếc cúp

3. Hoàn thiện sản phẩm

Chủ đề
2

MỘT SỐ DẠNG KHÔNG GIAN TRONG TRANH DÂN GIAN VIỆT NAM

- *Tìm hiểu được các hình thức thể hiện không gian trong tranh dân gian Việt Nam;*
- *Nhận biết được các dòng tranh dân gian Việt Nam;*
- *Bước đầu thể hiện được yếu tố không gian trong sáng tạo sản phẩm mĩ thuật.*

Dạng không gian nhiều lớp trong tranh dân gian

Không gian nhiều lớp trong tranh dân gian thường thể hiện nhiều nhóm nhân vật trên một mặt phẳng. Ở dạng không gian này, nhân vật có hình thể to – nhỏ không thể hiện theo luật xa – gần mà là vị trí, vai trò quan trọng của đối tượng cần thể hiện trong tranh. Trong tranh dân gian ***Tam phủ***, ba nhân vật ở phía sau có tạo hình to hơn các nhân vật ở phía trước.

1. *Ngô Quyền*, tranh dân gian Đông Hồ

2. *Tam phủ*, tranh dân gian Hàng Trống

– Em liên tưởng đến không gian ở đâu khi quan sát các tranh dân gian trên?

– Cách tạo hình gợi cho em liên tưởng đến nhân vật nào là chính? Nhân vật nào là phụ? Nhân vật nào ở gần? Nhân vật nào ở xa?

Dạng không gian ước lệ trong tranh dân gian

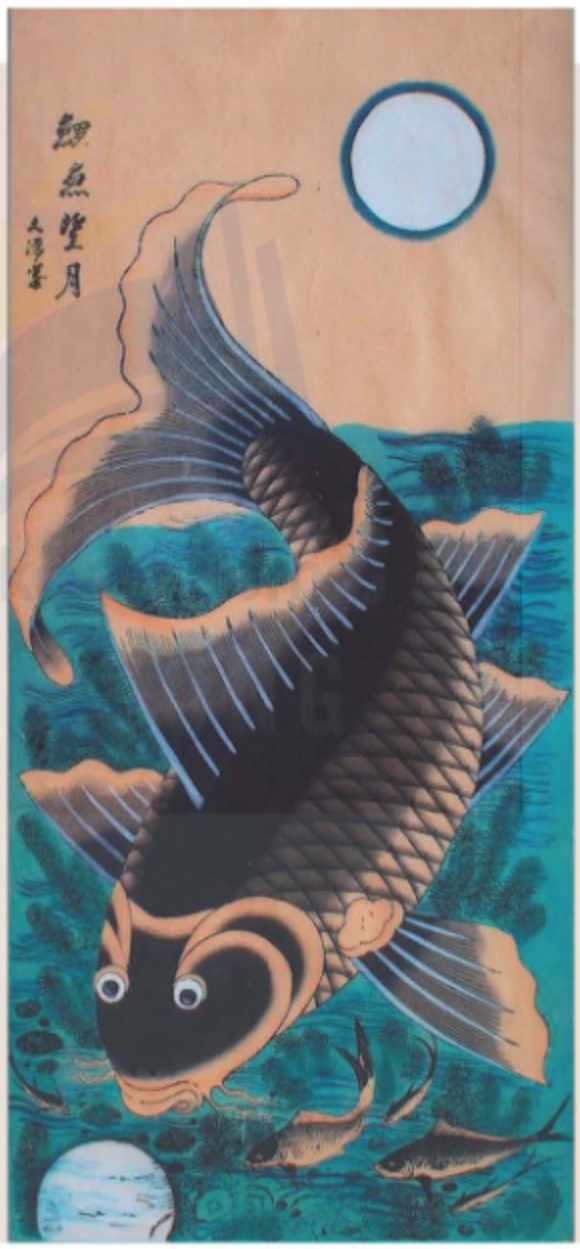
Dạng không gian ước lệ trong tranh dân gian không có hình ảnh ngăn cách trời – đất, trên – dưới một cách rõ ràng trên nền giấy. Người xem căn cứ vào hình ảnh xung quanh, có tính gợi mở trong tranh để liên tưởng, tưởng tượng về dạng không gian này.

Trong tranh dân gian ***Lợn độc***, qua cách tạo hình cây khoai môn, người xem có thể hình dung được phía dưới là đất và phía trên là trời.

3. *Lợn độc*, tranh dân gian Kim Hoàng

Tranh dân gian ***Cá chép trông trăng*** được thực hiện bằng cách in nét đen và dùng kĩ thuật vờn màu (còn gọi là kĩ thuật cản màu) tạo đậm – nhạt và khối cho hình thể. Nền tranh không còn là nền giấy mà đã xuất hiện những chi tiết gợi tả về không gian, cảnh vật xung quanh có tính tượng trưng giữa trời và nước.

4. *Cá chép trông trăng*, tranh dân gian Hàng Trống

– Các bức tranh dân gian trên thể hiện những nội dung gì?

– Hình ảnh phụ trong từng bức tranh là hình ảnh nào? Giúp em tưởng tượng đến các con vật đang ở đâu?

Dạng không gian đồng hiện trong tranh dân gian

Không gian đồng hiện trong tranh dân gian là cách thể hiện các nhân vật xuất hiện ở những chiều không gian khác nhau, trong cùng một bức tranh. Cảnh vật trong tranh dân gian ***Canh nông chi đồ*** được bố trí tạo cảm giác về không gian dàn trải theo chiều từ trên xuống dưới, nhằm diễn tả theo ý đồ sáng tạo của nghệ nhân,...

5. *Canh nông chi đồ (tranh làm nghề nông)*, tranh dân gian Hàng Trống

6. *Đấu vật*, tranh dân gian Đông Hồ

Trong tranh dân gian ***Đấu vật***, các nhân vật ở các vị trí khác nhau được sắp xếp dàn trải trên cùng bề mặt tranh.

- Mỗi bức tranh thể hiện nội dung gì?
- Cách sắp xếp các nhân vật trong tranh khiến em liên tưởng đến những không gian ở đâu?

EM CÓ BIẾT

Tranh dân gian như Đông Hồ, Hàng Trống, Kim Hoàng, Làng Sình,... là những dòng tranh xuất hiện vào khoảng thế kỉ 16 – 18 và thường được thể hiện trên giấy dó hoặc giấy điệp, giấy bản.

7. *Gà,* tranh dân gian Kim Hoàng

Tranh dân gian Kim Hoàng được thực hiện bằng hình thức in và vẽ. Các nghệ nhân tạo hình bằng cách in nét đen trên giấy màu đỏ và tô màu. Đôi khi, tranh được in mảng màu phẳng và dùng bút vẽ nét, tạo cho những bức tranh đa dạng và thêm phần sinh động.

8. Trích đoạn bộ tranh *Bát âm,* tranh dân gian Làng Sình

Tranh dân gian Làng Sình được thực hiện bằng cách in nét đen trước rồi tô màu vào hình sau. Bảng màu trong tranh thường là: xanh, đỏ, cam, vàng, tím, tạo nên hoà sắc tươi vui.

Thể hiện một sản phẩm mĩ thuật theo dạng không gian trong tranh dân gian mà em yêu thích

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Tuấn Minh, *Đấu vật trong lễ hội làng em,* sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

2. Ánh Dương, *Nhà trên sông*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu a-cờ-ry-lic

3. Lê Văn Ninh, *Cảnh quê em*
Sản phẩm mĩ thuật in trên giấy

Trưng bày sản phẩm mĩ thuật đã thực hiện và cùng trao đổi các nội dung theo gợi ý

– Hãy đặt tên cho sản phẩm đã thực hiện. Giới thiệu với các bạn dạng không gian trong sản phẩm đó.

– Dạng không gian nào được thể hiện trong sản phẩm của bạn? Hình ảnh, chi tiết nào giúp bạn nhận ra điều đó?

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Mỹ Hà, *Gia đình em*, sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

2. Trần Bích Châu, *Chân dung mẹ em*, sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

3. Ngô Mỹ Duyên, *Lọ hoa*
Sản phẩm mĩ thuật bằng hình thức in

Sử dụng cách tạo không gian trong tranh dân gian để trang trí đồ dùng học tập

Phần tham khảo

Trang trí bìa cuốn sổ lưu bài vẽ

Chuẩn bị

bút chì | màu sáp | kéo | keo dán | giấy khổ A3

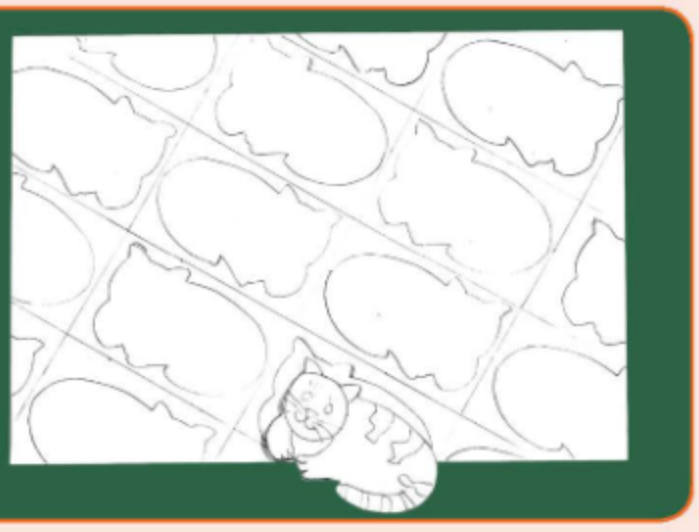
Thực hành

Bước 1: Vẽ hình con mèo

Bước 2: Cắt rời hình vẽ con mèo

Bước 3: Can hình con mèo đã cắt rời lên một tờ giấy theo nguyên lí lặp lại

sách-giao-khoa.com

Bước 4: Lựa chọn và vẽ màu khác nhau cho các hình con mèo

Bước 5: Hoàn thiện phần vẽ màu theo ý thích

Bước 6: Gắn phần trang trí vào sổ và hoàn thiện

sach-giao-khoa.com

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Nguyễn Hương Linh, sản phẩm mĩ thuật từ màu a-cờ-ry-lic

2. Lê Mai Phương, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

Chủ đề 3

CẢNH ĐẸP QUÊ HƯƠNG

- *Tìm hiểu về vẻ đẹp quê hương qua ảnh và tác phẩm mĩ thuật;*
- *Nhận biết được màu nóng – màu lạnh; không gian xa, gần;*
- *Bước đầu thực hành sử dụng màu nóng – màu lạnh trong thể hiện không gian qua mặt phẳng hai chiều.*

Tìm hiểu màu sắc, không gian trong các bức ảnh theo nội dung sau:

– Gam màu nào là gam màu chính trong những bức ảnh sau?

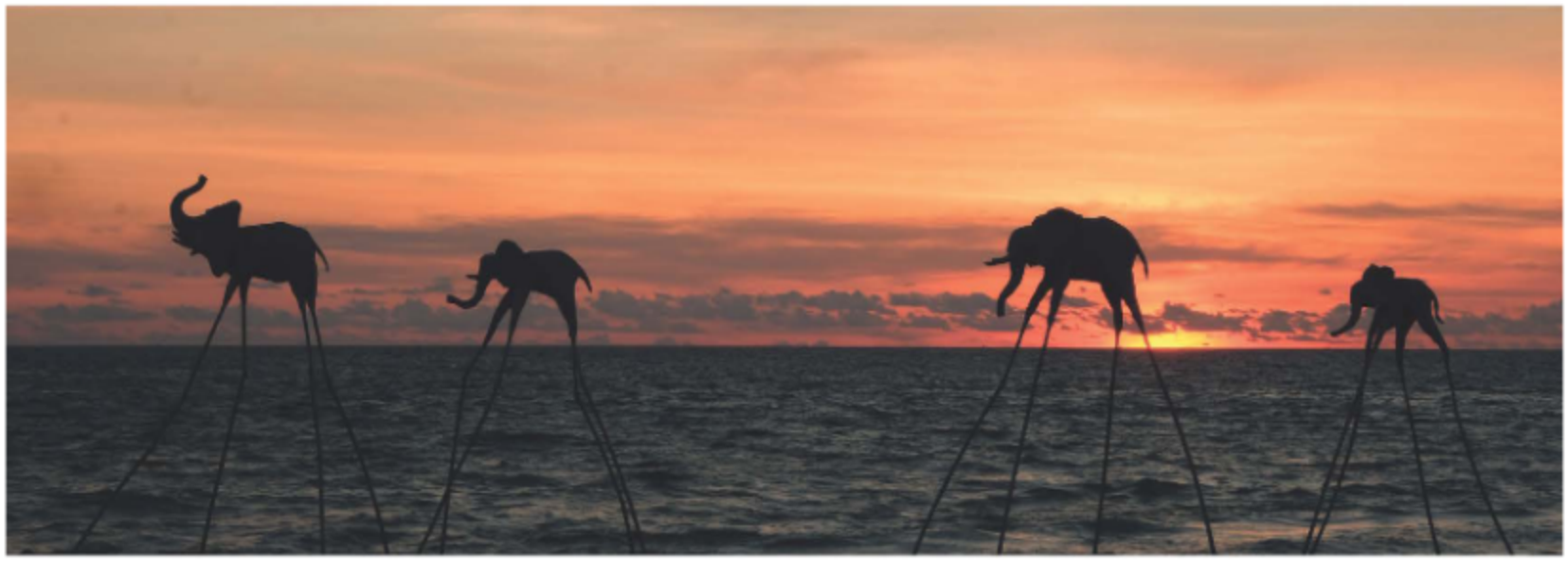
– Những bức ảnh này thể hiện không gian ở đâu?

1. *Luỹ tre* (1)

2. *Cánh đồng* (2)

3. *Hoàng hôn trên biển* (3)

(1) (2) Nguồn: Huỳnh Lãnh

(3) Nguồn: Hương Đoàn

Tìm hiểu gam màu nóng, gam màu lạnh trong các bức tranh phong cảnh

Hãy cho biết bức tranh nào có gam màu nóng và bức tranh nào có gam màu lạnh.

– Gam màu lạnh trong bức tranh được kết hợp từ những màu nào?

– Gam màu nóng trong bức tranh được kết hợp từ những màu nào?

1. Đặng Chung, *Màu xanh*, 1985, tranh sơn dầu(1)

2. Gút-xta-vê Bâu-man (Gustave Baumann), *Phong cảnh* (Harden Hollow), 1927, tranh khắc gỗ màu(2)

3. Nguyễn Văn Bình, *Tre và chuối*, 1958, tranh sơn mài(3)

EM CÓ BIẾT

Trong tác phẩm hội hoạ, gam màu nóng thường được tạo ra từ những màu như: đỏ, da cam, vàng, nâu đỏ, nâu vàng,... gợi liên tưởng về sự ấm áp, vui vẻ.

Gam màu lạnh thường được tạo ra từ những màu xanh như: xanh lam, xanh tím, xanh lá cây, tím than, xanh da trời,... gợi liên tưởng về sự mát mẻ, nhẹ nhàng.

(1) (3) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

(2) Nguồn: Bảo tàng Nghệ thuật Indianapolis, Newfields, Hoa Kỳ

Tìm hiểu cách thực hành, sáng tạo một bức tranh đề tài *Cảnh đẹp quê hương*

– Chất liệu sử dụng trong sản phẩm mĩ thuật này gồm những gì?

– Gam màu trong sản phẩm mĩ thuật được kết hợp từ những màu nào?

– Không gian trong sản phẩm mĩ thuật diễn đạt vẻ đẹp ở vùng có địa hình như thế nào? Hình ảnh, chi tiết nào giúp em liên tưởng đến điều đó?

Bước 1: Vẽ phác hình lên giấy

Bước 2: Dùng màu tạo nét đậm

Bước 3: Dùng chấm, nét thể hiện chi tiết cây, nhà,...

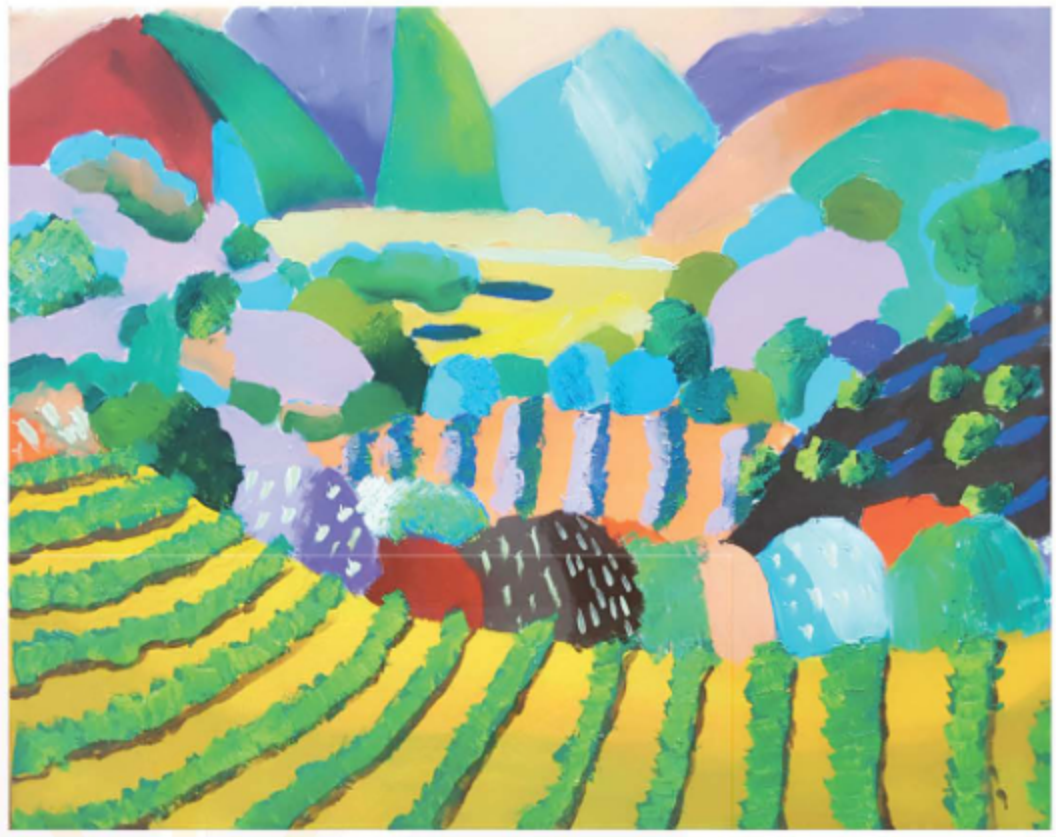

Bước 4: Diễn đạt không gian, hình thể và hoàn thành sản phẩm

- Sử dụng hình thức yêu thích để tạo một sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Cảnh đẹp quê hương*
- Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Hà An, *Góc phố*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

2. Tuệ Lâm, *Phong cảnh miền núi*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu a-cờ-ry-lic

3. Hà Phương, *Khu nhà em ở,* sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

Trưng bày sản phẩm và cùng trao đổi, trả lời các câu hỏi sau:

– Bạn đã sáng tạo sản phẩm mĩ thuật của mình theo hình thức nào?

– Sản phẩm của bạn có gam màu nóng hay gam màu lạnh? Đó là sự kết hợp bởi những màu nào?

– Sản phẩm mĩ thuật của bạn giúp liên tưởng đến không gian nào? Hình ảnh gì giúp bạn nhận ra điều này?

Làm sản phẩm mĩ thuật 3D về cảnh đẹp nơi em ở

Phần tham khảo

Tìm hiểu cách tạo sản phẩm mĩ thuật 3D về cảnh đẹp.

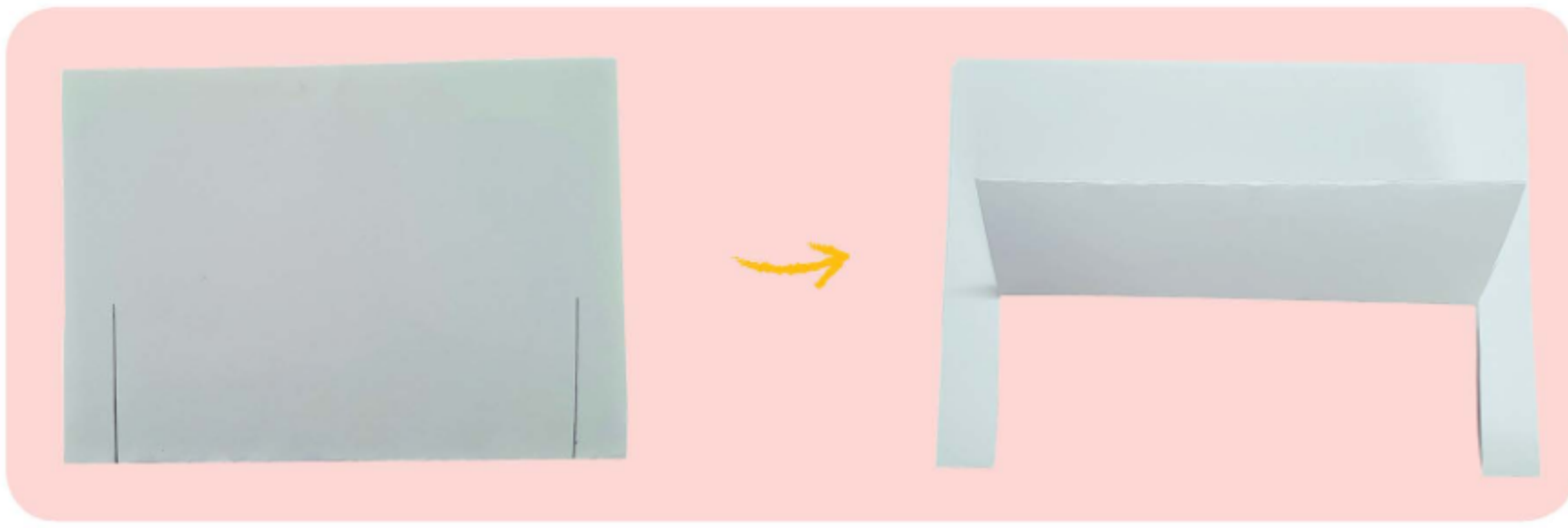
Chuẩn bị

giấy màu | kéo | thước kẻ

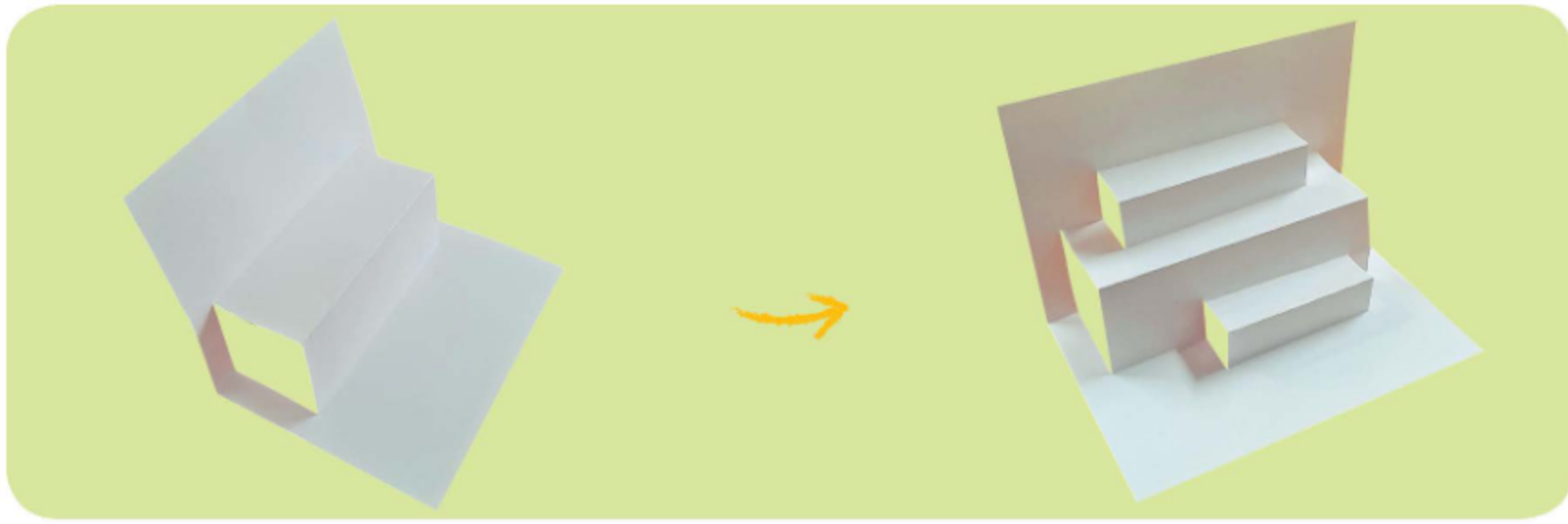
hồ dán | bút màu dạ | bút chì

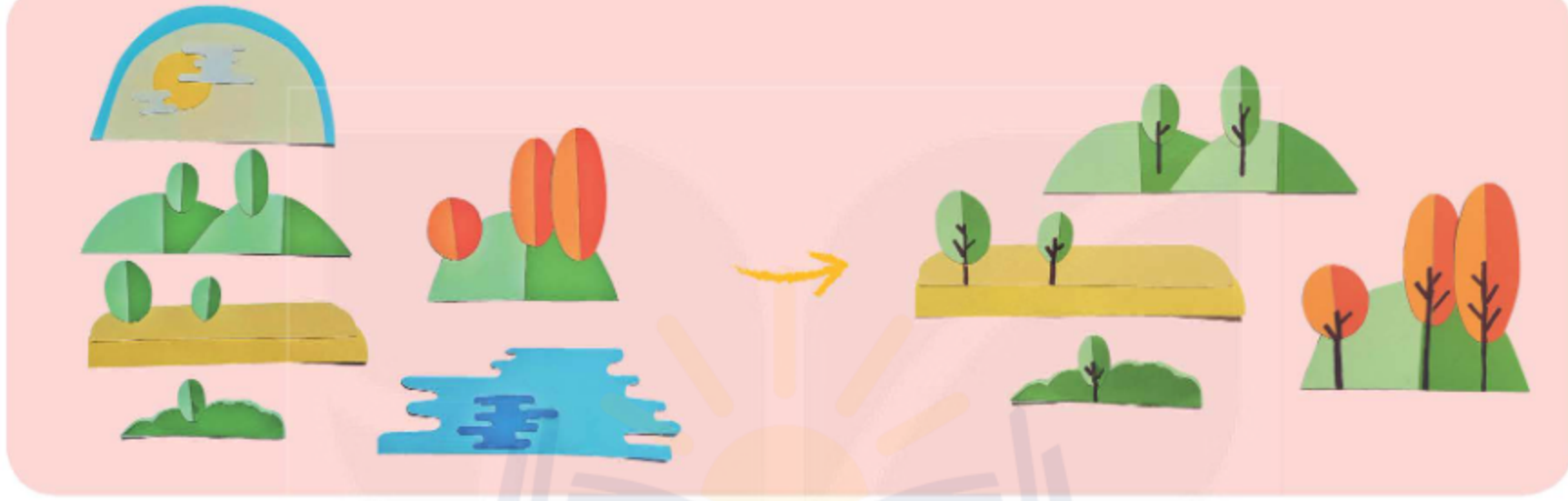
Thực hành

1. Gấp đôi tờ bìa, cắt 2 đường thẳng bằng nhau, gấp phần giấy đã cắt. Sau đó, gấp ngược vào trong để khi mở ra tạo được bậc chính cho không gian sản phẩm

2. Tạo 2 bậc trên và dưới tương tự cách tạo phần to đầu tiên, để tạo không gian nhiều lớp cho sản phẩm

3. Vẽ, cắt giấy màu để tạo hình cây, mặt nước, bầu trời nhằm tạo các chi tiết diễn tả cảnh đẹp

4. Sắp xếp các chi tiết cân đối vào các phần đã tạo, đảm bảo các lớp không gian, hoàn thiện sản phẩm

Chủ đề 4

VẺ ĐẸP TRONG CUỘC SỐNG

- *Hình thành được ý tưởng sáng tạo về chủ đề "Vẻ đẹp trong cuộc sống" thông qua quan sát, tưởng tượng, trải nghiệm;*
- *Bước đầu biết cách phối hợp các kĩ năng đã học như vẽ, xé dán, cắt, in, ghép, nặn trong thực hành sản phẩm mĩ thuật;*
- *Biết sử dụng ngôn ngữ biểu đạt cơ thể, xây dựng câu chuyện để làm rõ hơn về ý tưởng của mình.*

Tìm hiểu vẻ đẹp trong cuộc sống qua một số bức ảnh

– Trong những bức ảnh dưới đây, có những nhân vật và hoạt động nào?

– Em hãy mô tả một số hình ảnh đẹp trong cuộc sống nơi em ở.

1. *Làm tương* (1)

2. *Bà cháu* (2)

3. *Thổi khèn* (3)

(1) Nguồn: Hoàng Xuân Hảo

(2) (3) Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

Tìm hiểu vẻ đẹp trong cuộc sống qua một số bức tranh

– Hãy nói về nội dung của bức tranh.

– Hình ảnh, màu sắc trong bức tranh được thể hiện như thế nào?

– Mô tả lại những hình ảnh đẹp trong cuộc sống được thể hiện ở mỗi bức tranh dưới đây:

1. Vin-xlâu Hôm-mơ (Winslow Homer), *Cảng Glâu-xét-tơ* (Gloucester Harbor), 1873, tranh sơn dầu[1]

2. Sỹ Tốt, *Đan mũ*, 1966, tranh màu bột[2]

(1) Nguồn: Bảo tàng Nghệ thuật Nelson-Atkins, thành phố Kansas, Missouri, Hoa Kỳ

(2) Nguồn: tapchimythuat.vn

Tìm hiểu vẻ đẹp trong cuộc sống qua một số bức tượng

– Bức tượng có những nhân vật nào?

– Các nhân vật đang thể hiện hoạt động gì?

– Em hãy mô tả những bức tượng thể hiện hình ảnh đẹp trong cuộc sống mà em biết.

3. Phạm Xuân Thi, *Nắm đất miền Nam*, 1955, tượng gỗ(1)

4. Phan Gia Hương, *Bác Hồ với thiếu nhi*, tượng gỗ(2)

(1) (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Tìm hiểu vẻ đẹp trong cuộc sống qua một số tranh khắc gỗ

5. An Sơn (Đỗ Đức Thuận), *Bến thuyền sông Hồng*, 1930, tranh khắc gỗ[1]

– Vẻ đẹp nào được thể hiện trong những bức tranh dưới đây?

– Các nhân vật được diễn tả như thế nào?

6. Luy-xi-ăng Pi-xa-rô (Lucien Pissarro), *Nữ hoàng trên cánh đồng* (The Queen of the Fishes in the field), 1894, tranh khắc gỗ màu[2]

(1) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

(2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Budapest, Hungary

Tìm hiểu cách thực hành sản phẩm mĩ thuật thể hiện vẻ đẹp trong cuộc sống

– Sản phẩm được thực hiện bằng hình thức, chất liệu nào?

– Vẻ đẹp trong cuộc sống được thể hiện qua hình ảnh nào?

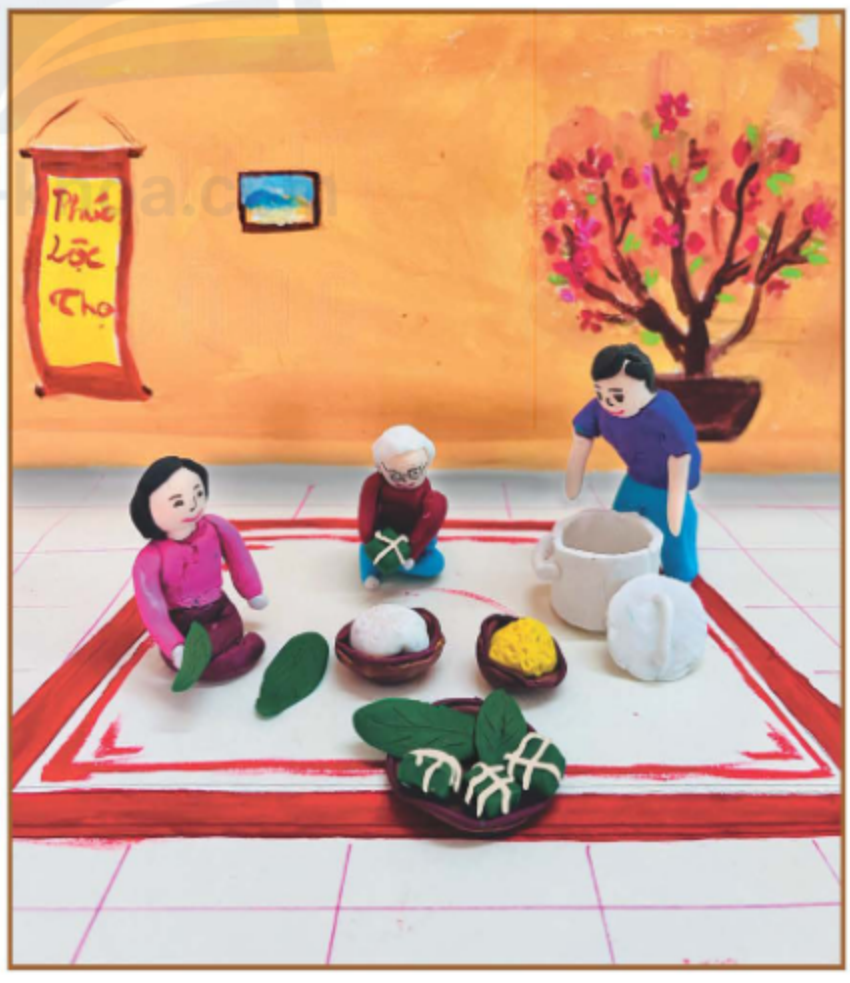
1. Tạo hình nhân vật theo ý tưởng sáng tạo

2. Nặn các chi tiết, vật dụng liên quan

3. Thể hiện bối cảnh phù hợp với nhân vật, ý tưởng sáng tạo

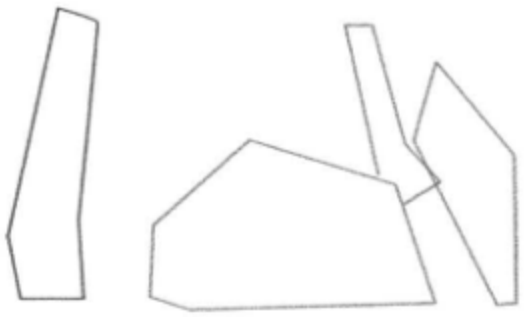

4. Sắp xếp các hình cân đối, hài hoà và hoàn thiện sản phẩm

Tìm hiểu cách thực hành sản phẩm mĩ thuật thể hiện vẻ đẹp trong cuộc sống bằng hình thức vẽ màu sáp

– Hãy mô tả các bước thực hiện sản phẩm mĩ thuật.

– Cách sắp xếp nhân vật, hoà sắc trong sản phẩm mĩ thuật này như thế nào?

1. Phác thảo tạo bố cục

2. Vẽ hình

3. Vẽ màu vào hình

4. Hoàn thiện sản phẩm

Sử dụng hình thức yêu thích để tạo một sản phẩm mĩ thuật khai thác vẻ đẹp trong cuộc sống

Gợi ý:

– Em sẽ hình thành ý tưởng sáng tạo về chủ đề *Vẻ đẹp trong cuộc sống* thông qua hình thức nào? (Quan sát, tưởng tượng, trải nghiệm,…)

– Hình ảnh nào sẽ được em khai thác trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật của mình?

– Em sẽ lựa chọn vật liệu và sử dụng hình thức nào để thể hiện sản phẩm mĩ thuật đó?

Hãy đặt tên cho sản phẩm của em và trao đổi với các bạn theo một số nội dung gợi ý sau:

– Sản phẩm của bạn thực hiện bằng những hình thức, chất liệu nào? Vẻ đẹp gì trong cuộc sống được thể hiện trên sản phẩm?

– Hình ảnh và màu sắc được thể hiện như thế nào trong sản phẩm?

– Xây dựng một câu chuyện về sản phẩm đã thực hiện. Sử dụng ngôn ngữ cơ thể để diễn đạt câu chuyện đó.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Nguyễn Xuân Lâm – Tô Mai Lan, *Biểu diễn thời trang*
Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

2. Lê Ngọc Anh, *Đêm hội trăng rằm*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

sach-giao-khoa.com

3. Lê Duy Mai – Nguyễn Xuân Thuỷ, *Đi rừng,* sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

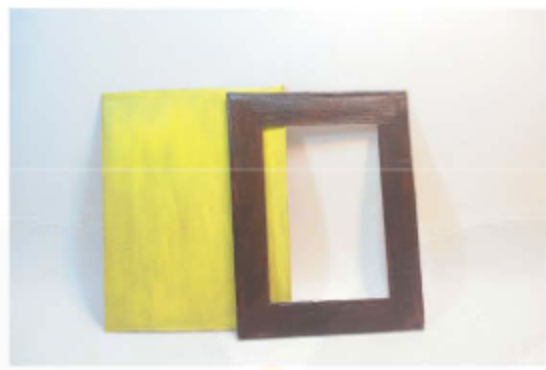

Sử dụng hình ảnh từ cuộc sống mà em yêu thích để thiết kế một đồ vật trang trí góc học tập

Phần tham khảo

Gợi ý thiết kế một bưu ảnh trang trí góc học tập từ vật liệu sẵn có

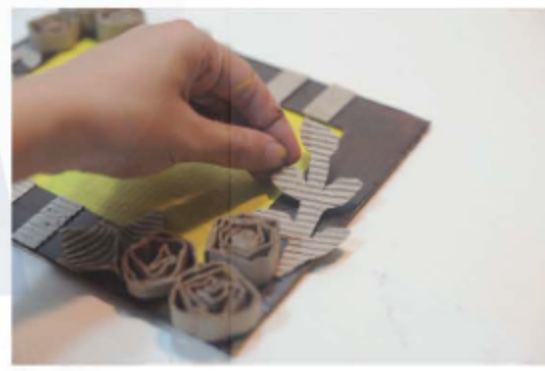

1. Tạo khung ảnh từ bìa

2. Xé bìa tạo nên các hình trang trí lấy ý tưởng từ hoa, lá trong thiên nhiên

3. Hoàn thiện sản phẩm và lựa chọn góc học tập để trưng bày

Chủ đề 5

NHỮNG KỈ NIỆM ĐẸP

- *Biết sử dụng các yếu tố tạo hình đã học (chấm, nét, màu,...) tạo được sản phẩm mĩ thuật thể hiện được cảm xúc của bản thân về một kỉ niệm đẹp;*
- *Hiểu về cách tạo sản phẩm mĩ thuật có được sự hài hoà về cấu trúc và tỉ lệ trong thiết kế;*
- *Biết sử dụng các vật liệu có sẵn để tạo đồ chơi yêu thích.*

Một số bức ảnh lưu giữ những kỉ niệm đẹp

1. *Quây quần ngày Tết* (1)

2. *Thi nhảy bao bố tại Hội chợ Xuân* (2)

3. *Chơi kéo co* (3)

– Các bức ảnh đã lưu lại những khoảnh khắc nào?

– Hãy kể về một kỉ niệm đẹp của em với những người thân trong gia đình hoặc với bạn bè.

(1) (3) Nguồn: Shutterstock

(2) Nguồn: KernelNguyen

sách-giáo-khoa.com

Tác phẩm mĩ thuật thể hiện những kỉ niệm đẹp

Nguyễn Tư Nghiêm, *Trẻ em vui chơi*, 1972, tranh sơn mài(1)

- Em thấy bức tranh thể hiện chủ đề gì?
- Các nhân vật trong tranh có những hoạt động gì?
- Màu đậm, màu nhạt trong tranh được sử dụng như thế nào?

- Hoạ sĩ Nguyễn Tư Nghiêm (1922 – 2016), quê ở xã Thiên Nhẫn, Nghệ An. Ông học khoá XV, Trường Cao đẳng Mĩ thuật Đông Dương (1941 – 1946). Nguyễn Tư Nghiêm nổi tiếng với các tác phẩm tranh sơn mài. Trong các tác phẩm của mình, ông đã khai thác vẻ đẹp từ những hoạt động gần gũi trong cuộc sống, hay từ giá trị trong mĩ thuật truyền thống với cách tạo hình mang tính trang trí cao. Với những đóng góp của mình, hoạ sĩ Nguyễn Tư Nghiêm được đánh giá là một trong những hoạ sĩ tiêu biểu cho nền mĩ thuật hiện đại Việt Nam.

Chân dung hoạ sĩ Nguyễn Tư Nghiêm

- Các tác phẩm chính: *Xuân Hồ Gươm* (tranh sơn mài, 1957), *Điệu múa cổ* (tranh sơn mài, 1970), *Gióng* (tranh sơn mài, 1990); *Mười hai con giáp* (tranh màu bột, 2003),...
- Ông đã được nhận Giải thưởng Hồ Chí Minh về văn học, nghệ thuật năm 1996.

(1) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Như Ý, *Đêm pháo hoa*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu a-cờ-ry-lic

2. Trương Hồng Ánh, *Đi xem biểu diễn*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

3. Trần Hà Vy, *Khu vườn của bà*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

4. Trần Duy Khánh, *Lặn ngắm san hô dưới đáy biển*
Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn

5. Lan Anh – Hồng Nhung – Tuấn Đạt, *Cuộc thi nghệ thuật*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

6. Minh Vũ – An Duyên – Toàn Thắng – Lưu Hồng Nhung, *Cả nhà đi biển*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

- Các sản phẩm mĩ thuật trên thể hiện những hoạt động gì và giúp em liên tưởng đến những kỉ niệm đẹp nào?
- Hình ảnh chính, phụ trong từng sản phẩm được sắp xếp như thế nào?
- Em sẽ dùng hình ảnh và hình thức gì để thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Những kỉ niệm đẹp*?

Thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Những kỉ niệm đẹp* theo cách mà em yêu thích

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

7. Kiều Anh – Gia Bảo – Thành An, *Buổi cắm trại cùng gia đình,* sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

8. Dương Hà An, *Bữa cơm ngày Tết bên gia đình*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

9. Trần Khánh Chi – Trịnh Khải – Lê Nhật Minh – Lê Bảo Ngọc, *Lễ hội ca nhạc*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

Trưng bày sản phẩm mĩ thuật đã thực hiện và trao đổi theo các nội dung gợi ý sau:

– Sản phẩm mĩ thuật của bạn thể hiện kỉ niệm nào?

– Bạn đã sắp xếp các hình ảnh chính, phụ trong sản phẩm ra sao?

– Em có nhận xét gì về cấu trúc, tỉ lệ của nhân vật trong sản phẩm của bạn? Hãy chọn sản phẩm thể hiện rõ sự hài hoà giữa hình và nền.

– Chia sẻ cảm nhận của em về sản phẩm mĩ thuật của bạn.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Dương Hà Anh, *Chơi Trung thu*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu a-cờ-ry-lic

2. Gia Hưng, *Kỉ niệm vẽ ngoài trời của em*
Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn

3. Bảo Sơn, *Buổi dã ngoại vui vẻ*, sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

Sử dụng vật liệu sẵn có tạo đồ chơi gắn với một kỉ niệm đẹp của em

Phần tham khảo

Tạo con rối hình chú hề mà em đã từng được xem

Chuẩn bị

- Lõi giấy đa năng
- 2 que gỗ
- 2 sợi dây
- Kéo
- Keo dán
- Bút chì
- Bút màu dạ
- Giấy màu
- Bìa màu

Thực hành

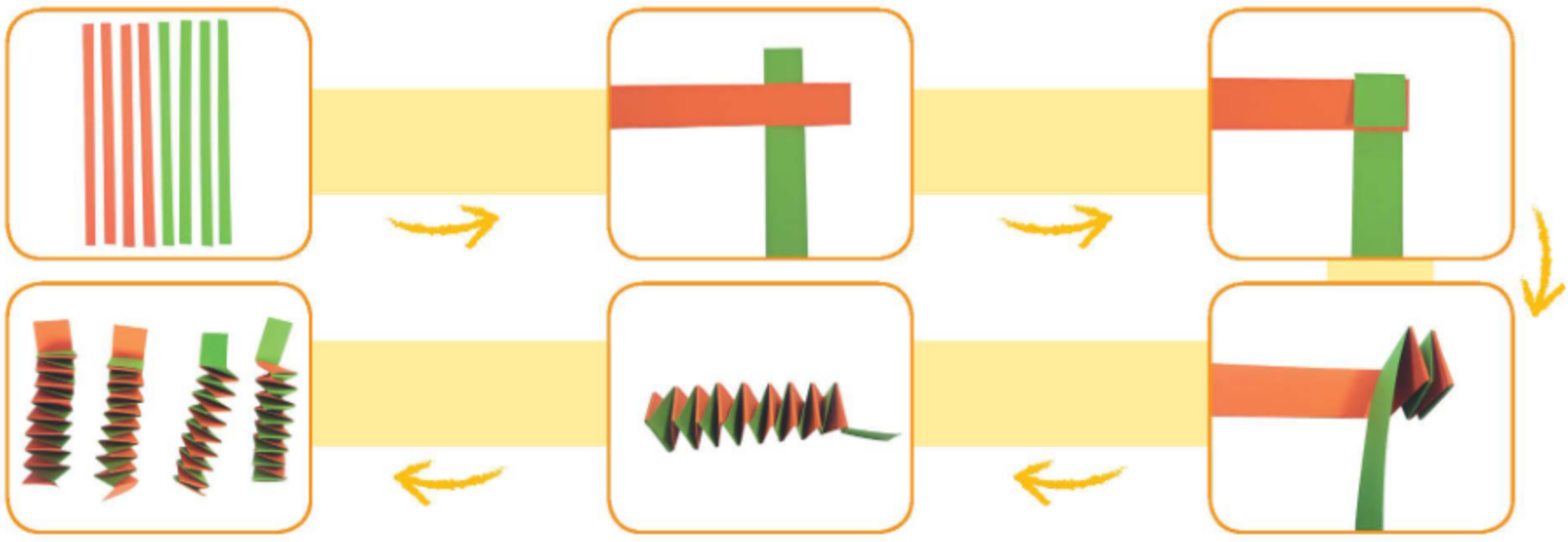
1. Vẽ các bộ phận: đầu, mũ, găng tay, giày

2. Tô màu và cắt rời hình đã vẽ

3. Đính ghép thêm tóc, cổ áo bằng giấy màu

4. Cắt giấy bìa màu (hai màu khác nhau) thành các mẩu nhỏ, xếp hai đầu vuông góc và gấp tạo chân, tay lò xo của chú hề.

   Lưu ý: Tỉ lệ giữa các bộ phận chân, tay, đầu cần hài hoà, cân đối.

5. Tạo phần thân từ lõi giấy đa năng và trang trí bằng giấy màu.

Lưu ý: Cấu trúc con rối cần đảm bảo sự cân đối giữa các bộ phận, tạo sự đẹp mắt.

6. Tạo phần điều khiển bằng que gỗ và sợi dây. Buộc hai đầu dây vào phần thân chú hề.

7. Đính ghép các bộ phận còn lại để tạo hình chú hề.

8. Buộc hai sợi dây từ tay đến que điều khiển để tạo hình con rối.

Chủ đề 6

MÁI TRƯỜNG YÊU DẤU

- *Biết cách sử dụng, sắp xếp các yếu tố tạo hình (hình, màu, khối) tạo được sản phẩm mĩ thuật thể hiện tình cảm với mái trường nơi em học;*
- *Biết cách thể hiện được sự biến thể của khối cơ bản trong thể hiện sản phẩm mĩ thuật;*
- *Biết sử dụng các vật liệu sẵn có để tạo đồ dùng học tập.*

Tìm hiểu về cảnh quan và các hoạt động ở trường học qua các bức ảnh sau:

– Quang cảnh trường học được thể hiện ở những chi tiết nào trong từng bức ảnh? Có những hoạt động gì đang diễn ra ở trường học?

– Hoạt động nào trong trường mà em yêu thích nhất? Hoạt động đó diễn ra như thế nào? Quang cảnh trường em lúc đó có gì đặc biệt?

1. *Tặng hoa cô giáo* (1)

2. *Sinh hoạt dưới cờ* (2)

3. *Văn nghệ chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam 20 – 11* (3)

4. *Luyện tập bóng rổ* (4)

(1) Nguồn: Thu Hương
(2) Nguồn: Huyền Trang
(3) Nguồn: Thanh Xuân
(4) Nguồn: Mai Hương

Tìm hiểu sản phẩm mĩ thuật thể hiện cảnh quan và các hoạt động ở trường học

– Các sản phẩm mĩ thuật dưới đây thể hiện những hoạt động nào diễn ra ở trường học? Kể tên các hình ảnh, màu sắc, chất liệu được thể hiện trong mỗi sản phẩm.

– Hãy miêu tả quang cảnh diễn ra các hoạt động ở từng sản phẩm đó.

– Hình ảnh chính, phụ trong trong từng sản phẩm được sắp xếp (trước – sau; xa – gần) như thế nào?

– Em sẽ chọn nội dung và hình thức nào để thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Mái trường yêu dấu*?

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Châu Giang, *Giờ ra chơi,* sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

2. Bảo Châu, *Vui chơi ở sân trường*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

3. Anh Thơ, *Thi đấu gay cấn*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

4. Hương Giang – Gia Huy – Ngọc Hà – Khoa Nam – Minh Trí – Thùy Anh, *Ngày hội thể thao*, sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn

5. Khánh Vy – Phương Uyên – Quang Vinh – Thanh Xuân – Tuấn Minh, *Vui tới trường*
Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

6. Vũ Nhật Quân, *Thư viện trường em*
Sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn

Gợi ý các bước thực hiện sản phẩm mĩ thuật dạng 3D thể hiện chủ đề *Mái trường yêu dấu*

– Sản phẩm mĩ thuật được thực hiện từ những vật liệu gì?

– Sản phẩm mĩ thuật được thực hiện theo các bước như thế nào?

– Vẻ đẹp trong sản phẩm được thể hiện qua hình vẽ, màu sắc nào?

1. Hộp bìa các – tông

2. Bọc giấy bìa màu

5. Lõi giấy đa năng và giấy

6. Tạo hình thân cây và tán lá

3. Tạo hình mái của ngôi trường

4. Trang trí ngôi trường bằng giấy màu

7. Tạo hình cái cây

8. Tạo hình cây bằng cốc giấy, giấy bìa và màu vẽ

9. Tạo hình các nhân vật và các chi tiết bằng giấy, màu vẽ, giấy bìa. Sắp xếp hoàn thiện sản phẩm.

Thực hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Mái trường yêu dấu* theo cách em yêu thích

Trưng bày sản phẩm và thực hiện các nội dung theo gợi ý sau:

– Sản phẩm mĩ thuật của bạn thể hiện hoạt động nào diễn ra ở trường học? Chi tiết nào trong sản phẩm giúp em nhận biết nội dung thể hiện của bạn?

– Em có nhận xét gì về cách sắp xếp các hình ảnh chính, phụ trong sản phẩm của bạn? Hãy chọn sản phẩm mình yêu thích nhất.

– Em có cảm nhận như thế nào về sản phẩm mĩ thuật của bạn?

– Hãy kể về một sự kiện (hoạt động) diễn ra ở trường đã để lại cho em nhiều ấn tượng.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Vũ Ngọc Bảo Khanh, *Thư viện trường em*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

2. Dương Hà An, *Giải bóng đá nữ của trường*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

sach-giao-khoa.com

3. Tú Anh – Anh Tường – Minh Trí – Nguyễn Thảo Nhi, *Trường của chúng em*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

4. Tuệ Nhi, *Tiết mục hát múa ngày khai trường*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

5. Nhật Phương – Quốc Khánh, *Vui đến trường*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

6. Bảo Hân – Minh Quang – Hải Yến – Thảo My, *Sân trường giờ ra chơi*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

Thiết kế một đồ dùng học tập sử dụng vật liệu sẵn có

EM CÓ BIẾT

- Có nhiều đồ vật trong cuộc sống có dạng hình khối cơ bản: khối hình hộp chữ nhật, khối lập phương, khối trụ, khối cầu,... đã được thay đổi hình dạng cho phù hợp với tính năng sử dụng và làm cho đồ vật đó đẹp hơn.
- Có thể vận dụng sự biến thể của các dạng hình khối cơ bản để tạo ra các sản phẩm mĩ thuật phục vụ đời sống từ những vật liệu sẵn có.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

7. Anh Khang, *Hộp đựng bút*
Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

8. Nguyễn Khoa Nam, *Hộp đựng bút*
Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

sach-giao-khoa.com

9. Quỳnh Anh, *Hộp đựng đồ dùng học tập*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

Phần tham khảo

Tạo hộp đựng đồ dùng học tập từ vật liệu sẵn có

Chuẩn bị

lõi giấy đa năng | hộp bìa | giấy bìa | bút màu dạ | giấy màu | băng dính hai mặt | giấy trắng | giấy bọc quà | bút chì màu | bút lông | keo dán

Thực hành

1. Tạo hộp đựng đồ dùng học tập từ vỏ hộp bìa cũ và bọc giấy

2. Tạo ống đựng bút từ lõi giấy đa năng và bọc giấy trang trí

3. Tạo các hình trang trí cho cái hộp

4. Ghép các bộ phận và hoàn thiện sản phẩm

Chủ đề 7

MÔI TRƯỜNG XANH – SẠCH – ĐẸP

- *Biết vận dụng kiến thức của các môn học khác để thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề "Môi trường xanh – sạch – đẹp";*
- *Biết sử dụng hình ảnh để thể hiện ý tưởng của bản thân về chủ đề "Môi trường xanh – sạch – đẹp";*
- *Biết phối hợp các vật liệu khác nhau để tạo màu, tạo chất ở sản phẩm. Qua đó, biết được sự khác nhau về cảm giác bề mặt chất liệu ở sản phẩm;*
- *Hình thành được ý tưởng và thiết kế được đồ gia dụng bằng những vật liệu sưu tầm, tái sử dụng.*

Tìm hiểu về hoạt động bảo vệ, gìn giữ môi trường qua các nội dung

– Nêu các hoạt động diễn ra trong ba bức ảnh sau.

– Hãy giới thiệu về những hoạt động bảo vệ, gìn giữ môi trường ở trường em.

– Em đã từng tham gia những hoạt động nào để bảo vệ và gìn giữ môi trường?

1. *Chăm sóc cây xanh* (1)

2. *Bỏ rác vào thùng* (2)

3. *Dọn vệ sinh tại Nghĩa trang liệt sĩ Tầm Vu, thành phố Cần Thơ* (3)

(1) (2) (3) Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

Tìm hiểu sản phẩm mĩ thuật thể hiện chủ đề bảo vệ, gìn giữ môi trường

– Những sản phẩm mĩ thuật dưới đây thể hiện các hoạt động gìn giữ, bảo vệ môi trường nào? Hãy miêu tả quang cảnh diễn ra các hoạt động đó.

– Kể tên các hình ảnh, màu sắc, chất liệu thể hiện ở từng sản phẩm.

– Hình ảnh chính, phụ trong từng sản phẩm được sắp xếp (trước – sau, xa – gần) như thế nào?

1. Nguyễn Minh Tùng, *Thu nhặt rác dưới biển*
Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

2. Phạm Thuỳ Linh, *Chúng em vệ sinh khu phố*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

3. Lê Thu Hà, *Bảo vệ môi trường nơi em ở,* sản phẩm mĩ thuật từ màu nước

Các bước gợi ý thực hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Môi trường xanh – sạch – đẹp* từ vật liệu sẵn có

1. Cắt bìa tạo hình sản phẩm

2. Dùng giấy màu trang trí, tạo bối cảnh

3. Thêm một số hình để tạo không gian cho sản phẩm

4. Tạo một số hình trang trí cho sản phẩm

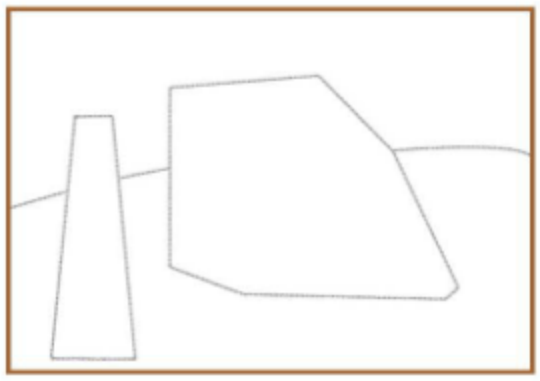

5. Ghép các hình đã thực hiện và hoàn thiện sản phẩm

Tìm hiểu cách thực hành sản phẩm mĩ thuật thể hiện những hình ảnh đẹp về môi trường

– Mô tả các bước thực hiện bức tranh.

– Cách sắp xếp nhân vật, hoà sắc trong bức tranh này như thế nào?

1. Phác nét, xây dựng bố cục

2. Vẽ hình

3. Vẽ màu vào hình

4. Hoàn thiện sản phẩm

Thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Môi trường xanh – sạch – đẹp*

Gợi ý:

– Em sẽ chọn hình thức nào để thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Môi trường xanh – sạch – đẹp*?

– Hình ảnh và màu sắc nào em sẽ sử dụng để thể hiện sản phẩm mĩ thuật của mình?

– Thông điệp về gìn giữ, bảo vệ môi trường mà em muốn gửi gắm thông qua sản phẩm mĩ thuật của mình là gì?

Hãy trưng bày và trao đổi với các bạn theo các nội dung gợi ý sau:

– Sản phẩm của bạn thực hiện bằng những hình thức, chất liệu gì? Chủ đề *Môi trường xanh – sạch – đẹp* được thể hiện qua những hình ảnh nào trên sản phẩm?

– Cách sử dụng hình, màu để thể hiện sản phẩm của bạn có tạo nên sự cân bằng, hài hoà hấp dẫn khi xem không?

– Sắp xếp các sản phẩm theo nhóm thành một sản phẩm chung và xây dựng một câu chuyện để truyền tải thông điệp về sự cần thiết phải gìn giữ, bảo vệ môi trường xanh – sạch – đẹp.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Đặng Thuỳ Dương, *Phân loại rác*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

2. Đặng Huyền Trang, *Vệ sinh đường phố*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu nước

3. Nghiêm Thị Thu Vân, *Môi trường trong lành*, sản phẩm mĩ thuật từ màu dạ

Thiết kế một đồ gia dụng bằng vật liệu sẵn có

Phần tham khảo

Gợi ý thiết kế chậu, giỏ trồng cây từ vật liệu sẵn có

Chuẩn bị

chai nhựa | màu goát | kéo | bút dạ | bút lông | dây vải / dù (chất liệu)

Thực hành

1. Gia công vật liệu để tạo hình chậu, giỏ trồng cây

2. Vẽ màu nền cho sản phẩm

3. Lựa chọn và vẽ màu yêu thích cho sản phẩm

4. Hoàn thiện phần trang trí sản phẩm và trồng cây

Chủ đề

8

QUÊ HƯƠNG THANH BÌNH

- *Biết cách khai thác hình ảnh từ sách, báo, in-tơ-nét và hình thành được ý tưởng tạo hình cho sản phẩm mĩ thuật về chủ đề "Quê hương thanh bình";*
- *Thực hiện được sản phẩm mĩ thuật có sự hài hoà, tạo được cảm giác về sự chuyển động của hình ảnh;*
- *Xây dựng được câu chuyện và giới thiệu được sản phẩm mĩ thuật.*

Tìm hiểu cảnh vật thanh bình qua một số bức ảnh sau:

– Có những hình ảnh gì trong các bức ảnh sau?

– Theo em, quê hương thanh bình đã được thể hiện như thế nào qua các bức ảnh đó?

1. *Đường về nhà* (1)

2. *Ngày mùa* (2)

3. *Miền sông nước* (3)

(1) Nguồn: Hoàng Xuân Hảo

(2) Nguồn: Huỳnh Lãnh

(3) Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

4. *Làm việc nhà* (1)

5. *Câu cá* (2)

6. *Mẹ lên nương* (3)

EM CÓ BIẾT

Quê hương thanh bình được thể hiện một cách bình dị, gần gũi, nhẹ nhàng qua những cảnh vật, hoạt động thường ngày. Đó là hình ảnh về luỹ tre xanh, cánh đồng lúa chín, cánh cò chao lượn trên bầu trời xanh; hay là hình ảnh về những bạn học sinh thả diều ở triền đê, một cảnh nhộn nhịp vào ngày lễ hội; có khi lại là hình ảnh thể hiện niềm vui hân hoan đón chào năm mới, gia đình sum họp;...

(1) (2) Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

(3) Nguồn: Nguyễn Sơn Tùng

Tác phẩm mĩ thuật thể hiện sự thanh bình

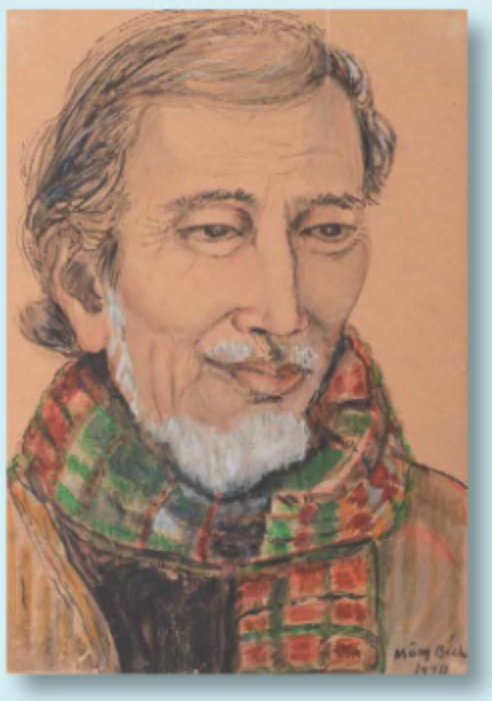
– Hình ảnh diễn tả sự thanh bình được thể hiện thế nào trong tác phẩm mĩ thuật? (Màu sắc, khung cảnh, hoạt động,...)

– Những hình ảnh trong tác phẩm giúp em liên tưởng đến sự thanh bình như thế nào?

Trần Văn Cẩn, *Đan len*, 1957 – 1961, tranh sơn mài (1)

sach-giao-khoa.com

Mộng Bích, *Hoạ sĩ Trần Văn Cẩn*, 1990, tranh màu nước (2)

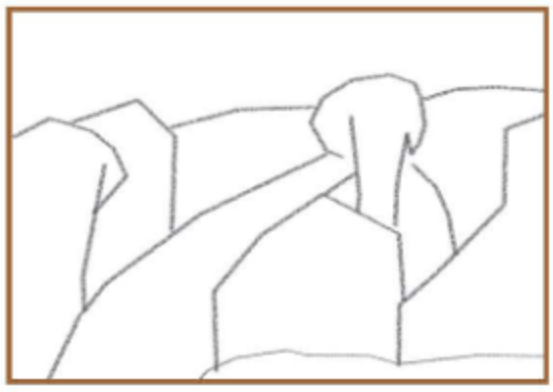
Hoạ sĩ Trần Văn Cẩn (1910 – 1994), quê ở thành phố Hải Phòng. Ông học khoá VI, Trường Cao đẳng Mĩ thuật Đông Dương (1931 – 1936). Ông nổi tiếng với các tác phẩm hội hoạ, đồ hoạ như: *Em Thúy* (tranh sơn dầu, 1943), *Gội đầu* (tranh khắc gỗ, 1943), *Tát nước đồng chiêm* (tranh sơn mài, 1958),... Hoạ sĩ Trần Văn Cẩn có nhiều đóng góp cho sự phát triển toàn diện của nền mĩ thuật Việt Nam trên nhiều vị trí như: Tổng thư kí Hội Mĩ thuật Việt Nam khoá I; Hiệu trưởng Trường Cao đẳng Mĩ thuật Việt Nam (1955 – 1964). Tác phẩm của ông được lưu giữ tại Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam và trong nhiều bộ sưu tập tranh trong nước và thế giới.

(1) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

(2) Nguồn: Tác giả

Gợi ý các bước thể hiện sản phẩm mĩ thuật 2D theo chủ đề *Quê hương thanh bình*

1. Xây dựng bố cục

2. Vẽ hình

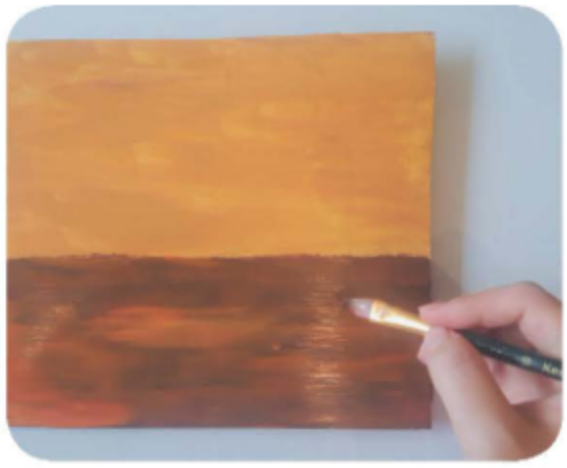

3. Vẽ màu vào hình

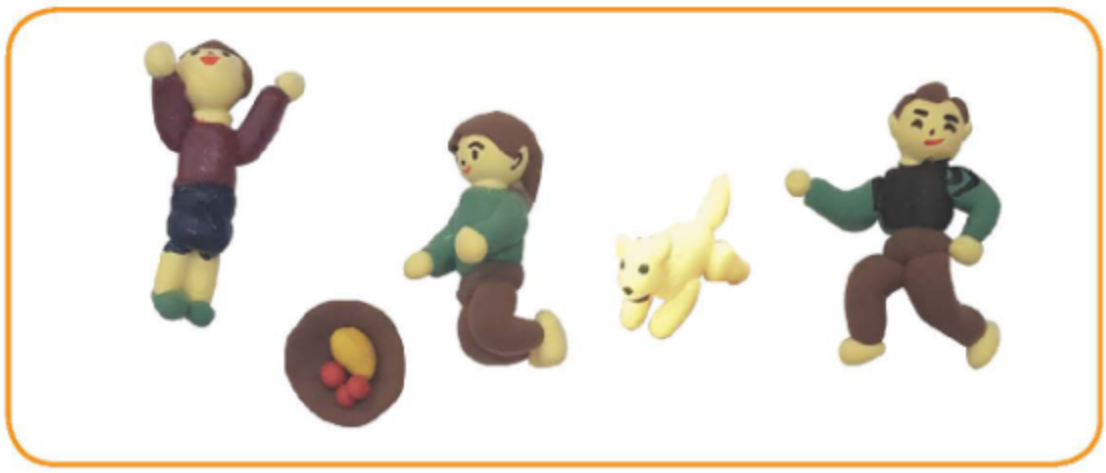

4. Điều chỉnh sắc độ và hoàn thiện sản phẩm

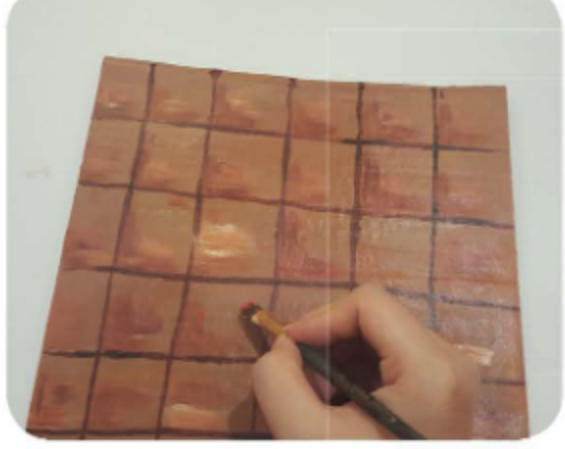
Gợi ý các bước thể hiện sản phẩm mĩ thuật 3D theo chủ đề *Quê hương thanh bình*

1. Vẽ nền tạo không gian

4. Tạo hình nhân vật và các vật khác

2. Vẽ sân tạo bối cảnh

3. Tạo hình ngôi nhà và cảnh quan

5. Ghép các hình đã thực hiện và hoàn thiện sản phẩm

Thể hiện một sản phẩm mĩ thuật bằng hình thức yêu thích về chủ đề *Quê hương thanh bình*

Gợi ý:

– Em sẽ chọn hình thức nào để thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Quê hương thanh bình*?

– Hình ảnh và màu sắc nào em sẽ sử dụng để thể hiện cảnh vật thanh bình trong sản phẩm mĩ thuật của mình?

– Qua sản phẩm mĩ thuật của mình, em muốn gửi đến người xem thông điệp gì?

Hãy trưng bày và trao đổi với các bạn theo những nội dung gợi ý sau:

– Sản phẩm của bạn được trình bày theo hình thức thể hiện nào?

– Hình và màu của sản phẩm theo chủ đề *Quê hương thanh bình* của bạn được thể hiện như thế nào?

– Bạn thích sản phẩm nào nhất? Hãy chia sẻ về điều bạn thích trong bài thực hành cùng nhóm.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Lê Thanh Loan, *Thả gà – chăn trâu*
Sản phẩm mĩ thuật từ giấy màu

2. Nguyễn Tú Quyên, *Góc sân*
Sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

3. Ngô Mạnh Quỳnh, *Phong cảnh quê em,* sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

Trên cơ sở sản phẩm mĩ thuật đã thực hiện, hãy tạo cảnh/ nhân vật để xây dựng một câu chuyện

Phần tham khảo

Các bước khai thác sản phẩm 2D đã thực hiện để tạo sản phẩm 3D thể hiện về chủ đề *Quê hương thanh bình*

1. Vẽ bối cảnh của câu chuyện

2. Tạo mô hình phù hợp với không gian của câu chuyện

3. Tạo nhân vật theo nội dung câu chuyện

Câu chuyện
Cả nhà đi biển

Năm nay, cả nhà mình đi biển. Ở biển thật mát, trời xanh, mây trắng, cát vàng. Chơi ở đó thật thích, nào là được bơi, xây lâu đài cát và được ăn nhiều món ngon. Mình rất thích và hi vọng năm sau lại được đi chơi ở biển.

4. Sắp đặt nhân vật vào bối cảnh phù hợp với nội dung câu chuyện

Gợi ý các bước khai thác sản phẩm 3D đã thực hiện để tạo sản phẩm thể hiện về chủ đề *Quê hương thanh bình*

1. Xây dựng câu chuyện phù hợp với sản phẩm mĩ thuật đã thực hiện

2. Điều chỉnh và thể hiện bối cảnh của sản phẩm mĩ thuật sát với nội dung câu chuyện

3. Bổ sung hình ảnh để thể hiện rõ hơn về không gian, cảnh quan của câu chuyện

4. Sắp xếp nhân vật và hoàn thiện sản phẩm

Câu chuyện *Về quê*

Hè năm nay thật đặc biệt vì mình được bố mẹ đưa về quê chơi. Nhà ông bà thật rộng, có vườn cây và có chú chó rất đáng yêu. Ở đây, mình tha hồ chạy nhảy, vui đùa với các anh chị em họ. Cuối ngày, khi nắng đã dịu dần, mình còn được thả diều ngoài cánh đồng, thật là vui. Điều tuyệt vời nhất là ông bà rất yêu thương mình và hay kể chuyện cho mình nghe. Mình rất thích cuộc sống ở đây và luôn mong có dịp được về chơi nhà ông bà thật lâu.

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

	Thuật ngữ	Giải thích	Trang
C	Chạm khắc	Là kĩ thuật dùng các dụng cụ sắc, nhọn tác động lên vật để tạo nên những hình khối theo ý đồ sáng tạo	5
	Cường điệu	Là cách thể hiện tạo điểm nhấn, để truyền đạt sự vật, hiện tượng có tính phóng đại	8
G	Gam màu	Là các màu có mối quan hệ đồng nhất như gam màu nóng, gam màu lạnh	20
	Giấy bản	Là loại giấy được làm từ những nguyên liệu chính là vỏ cây dướng, vầu non,...	14
	Giấy dó	Là loại giấy được sản xuất từ vỏ cây dó	14
	Giấy điệp	Là loại giấy được làm bằng cách trộn bột đã nghiền từ vỏ con điệp với hồ và dùng chổi lá cây thông quét lên mặt giấy dó, tạo nên loại giấy có ánh lấp lánh những mảnh điệp nhỏ dưới ánh sáng.	14
H	Hình ảnh chính	Là hình ảnh có vị trí nổi bật, thu hút ánh nhìn nhiều hơn	38
	Hình ảnh phụ	Là hình ảnh ở vị trí xung quanh, có tính liên kết và góp phần làm nổi bật hình ảnh chính	38
N	Ngôn ngữ biểu đạt cơ thể	Bao gồm các biểu hiện trên khuôn mặt, tư thế cơ thể, cử chỉ của tay, cử động của mắt,....	25
T	Tạo chất	Là cách xử lí bề mặt trên chất liệu tạo hình nhằm đem đến những cảm giác khác nhau	49
	Tỉ lệ	Là quan hệ hài hoà giữa các hình thể với nhau và trong mối tương quan chung trong một bức tranh, tượng,...	33
	Tranh khắc gỗ	Là thể loại tranh sử dụng kĩ thuật khắc nổi lên ván gỗ và in lên giấy, để diễn tả, biểu đạt những ý tưởng sáng tạo nghệ thuật	28

BẢNG PHIÊN ÂM TÊN RIÊNG NƯỚC NGOÀI

	Phiên âm	Nguyên gốc	Trang
G	Glâu-xét-tơ	Gloucester	26
	Gút-xta-vê Bâu-man	Gustave Baumann	20
L	Luy-xi-ăng Pi-xa-rô	Lucien Pissarro	28
V	Vin-xlâu Hôm-mơ	Winslow Homer	26

sach-giao-khoa.com

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu: PHẠM DUY ANH – VŨ THỊ THANH TÂM
Biên tập tái bản: NGUYỄN HỒNG SƠN – NGUYỄN VĂN NGUYÊN
Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN BÍCH LA
Thiết kế sách: NGUYỄN THUÝ QUỲNH
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Sửa bản in: NGUYỄN DUY LONG
Chế bản: CTCP MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG

Bản quyền © (2022) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

MĨ THUẬT 4
Mã số: G1HH4M001h26
In ..... bản, (QĐ .....) khổ 19 x 26,5 cm.
Đơn vị in:.....
Cơ sở in:.....
Số ĐKXB: 7-2026/CXBIPH/32-09/GD
Số QĐXB: .../..... ngày ... tháng ... năm .....
In xong và nộp lưu chiểu quý ..... năm .....
Mã số ISBN: 978-604-0-35030-5

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 4 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Tiếng Việt 4, tập một
2. Tiếng Việt 4, tập hai
3. Toán 4, tập một
4. Toán 4, tập hai
5. Khoa học 4
6. Đạo đức 4
7. Âm nhạc 4
8. Mĩ thuật 4
9. Công nghệ 4
10. Lịch sử và Địa lí 4
11. Tin học 4
12. Hoạt động trải nghiệm 4
13. Giáo dục thể chất 4
14. Tiếng Anh 4 – Global Success – SHS, tập một
15. Tiếng Anh 4 – Global Success – SHS, tập hai

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-35030-5

9 786040 350305

Giá: 7.900 đ